

Насловна страна
Обука

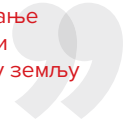
Фото: Даримир Банда

| 4 |

У фокусу ИСПУЊЕНА АГЕНДА

Ова земља никада више неће допустити себи да други одлучују о њој, њеном оружју, војсци и памети. Ви сте нам омогућили да се боримо да што мање будемо зависни, да што више сами стварамо и тако сами чувамо своју земљу и своју слободу.

Магазин Министарства одбране и Војске Србије „Одбрана“ наставља традицију „Ратника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник
Драгана Марковић

Извршни уредник

Мира Шведић

Уредник

Душан Глишић

Новинари

Владимир Вјештић, Мартина Новак

Сарадници у броју

Биљана Миљич, др Зоран Миладиновић,
Никола Дражовић, Бранко Богдановић

Дизајнер

Оливера Синадиновић

Фотографи

Горан Станковић (уредник), Даримир Банда,
Јово Мамула, Душка Стефановић

Језички редактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Телефони

Директор 3241-258; 23-809
Главни и одговорни уредник 3349-489;
Секретар редакције 3201-809; 23-079
Графичка припрема 3240-019; 23-583
Маркетинг 3201-728; 23-728; 3349-536
Продаја 3201-810; 3241-254; 23-810
Телефакс 3241-258

Адреса

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs, redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

Анжелика Стојанов
pretplata@odbrana.mod.gov.rs
Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

За припаднике МО и Војске Србије преко РС
месечно 80 динара. За претплатнике преко
Банка Поштанска штедионица
месечно 90 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд
ISSN 1452-2160, COBISS.SR-ID 125540364

Магазин излази месечно

Интервју

61 Милорад Додик, српски члан
Председништва БиХ
Србија је данас онаква какву
прижељкујемо

Стајна тачка

101 Медијски рат – поуке и искуства из
1999. године
Прва жртва је истина

Систем

161 БАРС 2019
Лет на таласу адреналина

221 „Јесен 2019“ Петог батаљона војне
полиције КоВ
Увек у ватри

271 250. ракетна бригада за ПВД
За безбедно и сигурно небо

301 Уништавање касетних бомби на
аеродрому „Дубиње“ код Сјенице
Лоцирање „жутих убица“

341 Мултинационална командно-штабна
вежба „Сајбер Тесла“

Битке на екрану компјутера

381 Метеоролошка служба у РВ и ПВО
(Не)очекивано време

421 Радиоактивни громобрани
Војно искуство

Специјални прилог

431 Тајна несталих застава

Техника

531 Сајам наоружања у Бангкоку
Азијско тржиште у нарастању

Глобално

561 Др Николај Плотњиков, директор
Центра научноаналитичких
информација Института за
оријенталистику Руске академије наука
Србија је на добром путу

601 Турска армија и изазови сиријског
конфликта
Престројавање

641 Реформе и модернизација
Народноослободилачке армије Кине
Оружане снаге за 21. век

Јубилеји

701 У сусрет 72. годишњици Института за
међународну политику и привреду
Извориште спољне политике
Србије

Култура

721 Пројекат „From Noise to Sound“
Академије уметности у Новом Саду
Композиције за пушке, минобацаче
и шлемове

Историја

741 Пола века обновљеног рада Удружења
ратних добровољаца
Слобода изнад свега

Спорт

761 Спорт у Војсци Србије
На путу успеха

Огласи

791 Сервисне информације,
конкурси

Пишу за
„Одбрану“

Проф. др Бранислав
Ђорђевић, директор
ИМПП

Др Александар
Животић, професор
Филозофског
факултета
у Београду

Др Јован Чавошки
Институт за новију
историју Србије

Владе Радуловић
војно-политички
аналитичар

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

Добровољци

Саваког ко бар донекле прати историју или допушта себи да размишља о времену које она описује не може да не дотакне српска добровољачка традиција. И овог 11. новембра обележили смо Дан примирја у Првом светском рату. Дан када су у железничком вагону у Компјену силе Антанте потписале примирје са Немачком, чиме је окончан Први светски рат, обележава се и као Дан сећања. Сећању у прилог, децембарском броју „Одбране” додајемо текстове о судбини пуковских застава из тог времена, као и о раду Удружења ратних добровољаца. То је чињенични след из чије наративне равни извлачимо само једну нит – добровољачку традицију – без које би потка историје Првог светског рата била другачија. Управо су добровољци – они који се својом вољом, свешћу, сопственим хтењем боре за слободу родне груди – најдиректнија потврда историјске чињенице о Србима који изнад свега воле слободу.

Присетимо се само Надежде Петровић, најзначајније српске сликарке с краја 19. и почетка 20. века, која је учествовала у три рата као добровољна болничарка и умрла у Ваљево од пегавог тифуса док је лечила рањенике. С временом је и Милунка Савић, жена са највише одликовања у историји ратовања, враћена на пиједестал који јој припада.

Потресно је и сведочанство Анрија Бардија, француског дописника са Балкана, о српским хероинама из Првог светског рата:

„Гледао сам их на ратишту с пушком и бомбом у руци и у болницама, у којима су на материнске и сестринске груди привијале рањене јунаке; и у повлачењу кроз непроходне албанске гудуре, где се на немоћне и сломљене болом, у леђа пуцало из заседа и у којима се масовно умирало од глади и зиме... Гледао их и дивио им се! Ни страха, ни колебања, ни суза, ни уздаха! Није било жртве које оне не би могле да поднесу за своју Отаџбину. То су одважне кћери Србије, мајке и сестре јунака са Цера и Колубаре, мојих ратних другова, којима је Отаџбина била преча од живота и које су, дирајући између понижења и смрти, изабрале смрт... Није у то време било француског официра који не би радо, у знак најдубљег поштовања, положио свој мач пред ноге ових јунакиња. Оне су својом храброшћу и својом патњом задивиле Свет.”

Српску добровољачку традицију дописала су бројна имена из света уметности, културе, науке... Изворно, исписали су је добровољачки одреди – међу којима је легендарни одред Војводе Вука, који је прошао битке за Кајмакчалан, Сиву стену,

Драгана Марковић

*Мало љознају
инџимну исџовести
Милана Ракића,
српској џесника
и академика,
добровољца у Првом
свејском рату,
који је најисао свеја
џедесеџак џесама,
међу којима и „На
Газиместјану”,
исџисујемо са
осећајем исџинској
дивљења – за џесме
које је најисао,
за шињел који је
добровољно обукао и
за сузе које су сџвар
срца, а не воље.*

Црну реку... Већина одреда изгинула је у боју за Грунишки вис, који је био освојен два дана након Вукове погибје. После битке одред је бројао само 450 људи од почетних 2.200.

„Добровољачки одред мајора, односно потпуковника Војина Поповића – Војводе Вука, био је уз Гвоздени пук најелитнија јединица српске војске у Првом светском рату” – тврди др Милан Мишић, историчар.

Управо у чети Војводе Вука добровољац је био и Милан Ракић. Мали број његових сабораца је знао да са њима ратује човек који је написао песму „На Газиместану”. Ракић овако описује долазак на Косово поље: „Избисмо на само место Косовске битке. С десне стране гудио је Лаб, пун нове снаге од јесење кише, и журио да однесе велику вест. С леве, на дрежуљку, слегао се замишљено Муратово турбе. Постројише нас. У пратњи штаба појави се командант: ’Јунаци моји, знате ли где се налазите? Знате ли како се ово место зове?’ У збијеном строју лупкарала је пушка о пушку, затезале се рамењаче. ’Овде, где ми сада стојимо, на Видовдан 1389. године, истог дана и истог сата, погинула су оба цара! То је Газиместан на којем је Обилић...’ Око мене падали војници. Погледам: љубе земљу! Ваљда сам се и ја био сагнуо, кад нисам приметио откуд изађе млад официр с исуканом сабљом. Стаде пред команданта, поздрави, рапортира нешто, па се окрете строју. Диже сабљу и поче громко: ’На Газиместану од Милана Ракића!’ Прво ме издаде слух, па онда и вид. Испред мене се подиже брег са турбетом, зави у црвено и оста висећи као пламена застава. Исаказа ме целог – планина! Од узвика се ломило небо. Нова и млада Србија слави Васкрс, а ја? С муком сам се држао на ногама. Више осетих, но што видех, кад се неко одвоји из моје јединице и, у трку, стиже пред команданта: ’Господине пуковниче, тај који је испевао ову песму овде је са нама. Ево га позади, с бомбама, у одреду Војводе Вука!’ И одмах одјекну командантов глас: ’Добровољац Ракић, напред!’ Чуо сам све, али нисам могао ни да коракнем. Чак ни да отворим уста. Рукавом од шињела заклонио сам лице и пустио сузе, први и последњи пут тада.”

Мало познату интимну исповест Милана Ракића, српског песника и академика, добровољца у Првом светском рату, који је написао свега педесетак песама, међу којима и „На Газиместану”, исписујемо са осећајем истинског дивљења – за песме које је написао, за шињел који је добровољно обукао и за сузе које су ствар срца, а не воље.!